

## Umělecký zámečník (kód: 82-004-H)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu  
**Skupina oborů:** Umění a užité umění (kód: 82)  
**Týká se povolání:** Umělecký kovář a zámečník  
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 3

### Odborná způsobilost

| Název                                                                                                                                                  | Úroveň |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Orientace v technických a výtvarných podkladech pro výrobu uměleckořemeslných předmětů z kovů                                                          | 3      |
| Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví | 3      |
| Samostatné zpracování výtvarného záměru pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví                                | 3      |
| Obsluha kovářských výhní a pecí                                                                                                                        | 3      |
| Zhotovování nástrojů pro potřeby uměleckého zámečnictví, např. tvarovacích kladiv, kleští, sekáčů apod.                                                | 3      |
| Zhotovování výrobků uměleckého zámečnictví, např. klik a štítů, mříží, vrat, plastik, točitých schodišť, ozdobných klíčů apod.                         | 3      |
| Zhotovování předmětů tepaných z měděných, mosazných a ocelových plechů                                                                                 | 3      |
| Povrchové úpravy výrobků uměleckého zámečnictví cínováním, chemickým barvením a nátěrovými barvami                                                     | 3      |
| Montáž výrobků uměleckého kovářství a zámečnictví                                                                                                      | 3      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 29.04.2013

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v technických a výtvarných podkladech pro výrobu uměleckořemeslných předmětů z kovů

| Kritéria hodnocení                                                                                                                             | Způsoby ověření |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| a) Orientovat se v dokumentaci a číst technické výkresy podle platných norem dané uměleckořemeslné zámečnické práce                            | Ústní ověření   |
| b) Zařadit předložené uměleckořemeslné předměty z kovů k příslušnému slohovému období, popsat příslušný umělecký sloh a historické souvislosti | Ústní ověření   |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                      | Způsoby ověření                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| a) Zvolit technologický postup a stanovit návaznost jednotlivých pracovních operací při zhotovování příslušného uměleckořemeslného výrobku. Popsat rizika práce v dílně | Ústní ověření                          |
| b) Zvolit vhodný materiál, nástroje, nářadí a pomůcky                                                                                                                   | Praktické předvedení s ústní obhajobou |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Samostatné zpracování výtvarného záměru pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví

| Kritéria hodnocení                                                                                     | Způsoby ověření                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| a) Vytvořit výtvarný návrh uměleckořemeslného výrobku a zhotovit technickou dokumentaci                | Praktické předvedení s ústní obhajobou |
| b) Stanovit technologický postup včetně vhodných materiálů a nástrojů pro realizaci navrženého výrobku | Praktické předvedení                   |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Obsluha kovářských výhní a pecí

| Kritéria hodnocení                                   | Způsoby ověření      |
|------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Popsat funkční prvky kovářských výhní a pecí      | Ústní ověření        |
| b) Předvést obsluhu a údržbu kovářských výhní a pecí | Praktické předvedení |

Je třeba splnit obě kritéria.

**Zhotovování nástrojů pro potřeby uměleckého zámečnictví, např. tvarovacích kladiv, kleští, sekáčů apod.**

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                    | Způsoby ověření      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Zvolit technologický postup a techniku výroby, případně úpravy vybraného konkrétního nářadí nebo nástroje pro provádění uměleckozámečnických prací | Ústní ověření        |
| b) Vyrobit, případně upravit konkrétní nářadí nebo nástroj zvoleným technologickým postupem                                                           | Praktické předvedení |
| c) Upravit konkrétní nářadí nebo nástroj tepelným zpracováním                                                                                         | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

**Zhotovování výrobků uměleckého zámečnictví, např. klik a štítů, mříží, vrat, plastik, točitých schodišť, ozdobných klíčů apod.**

| Kritéria hodnocení                                                                                                                     | Způsoby ověření                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| a) Zvolit technologický postup a stanovit návaznost pracovních operací při zhotovování vybraného uměleckozámečnického stavebního prvku | Praktické předvedení s ústní obhajobou |
| b) Zvolit vhodný materiál, nástroje a nářadí                                                                                           | Ústní ověření                          |
| c) Zhotovit vybraný prvek                                                                                                              | Praktické předvedení                   |
| d) Zhotovit třískovým obráběním čep kliky dle výkresu                                                                                  | Praktické předvedení                   |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

**Zhotovování předmětů tepaných z měděných, mosazných a ocelových plechů**

| Kritéria hodnocení                                                          | Způsoby ověření                        |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| a) Zvolit technologický postup, materiál a nářadí určeného tepaného výrobku | Praktické předvedení s ústní obhajobou |
| b) Zhotovit zadaný tepaný předmět                                           | Praktické předvedení                   |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

**Povrchové úpravy výrobků uměleckého zámečnictví cínováním, chemickým barvením a nátěrovými barvami**

| Kritéria hodnocení                                                                                | Způsoby ověření            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| a) Popsat techniky a postupy provádění povrchových úprav kovů pro použití v interiéru a exteriéru | Ústní nebo písemné ověření |
| b) Zvolit vhodnou povrchovou úpravu zadaného uměleckozámečnického výrobku                         | Ústní ověření              |
| c) Prakticky provést zvolenou povrchovou úpravu                                                   | Praktické předvedení       |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Montáž výrobků uměleckého kovářství a zámečnictví

| Kritéria hodnocení                           | Způsoby ověření            |
|----------------------------------------------|----------------------------|
| a) Navrhnout způsob montáže zadaného výrobku | Ústní nebo písemné ověření |

**Kritérium je třeba splnit.**

## **Organizační a metodické pokyny**

### **Pokyny k realizaci zkoušky**

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - [http://katalog.nsp.cz/karta\\_p.aspx?id\\_jp=100313&kod\\_sm1=42](http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=100313&kod_sm1=42)).

Ověřování by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálního produktu s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí, zejména formou praktického předvedení, je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech pracovních úkonů, dodržování povinností pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci, dodržování technologické kázně.

Při hodnocení hotového výrobku je třeba posuzovat kvalitu, přesnost provedení a estetické ztvárnění výrobku.

### **Výsledné hodnocení**

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### **Počet zkoušejících**

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

### **Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání umělecký kovář a zámečník + střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání a alespoň 10 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné kovářské a zámečnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti uměleckořemeslné kovářské a zámečnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů a alespoň 10 let odborné praxe v uvedené oblasti nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktických cvičení v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů nebo restaurování kovů a alespoň 10 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné kovářské a zámečnické tvorby nebo výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktických cvičení, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na prostorovou tvorbu v oblasti zpracování kovů a alespoň 10 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné kovářské a zámečnické tvorby nebo výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktických cvičení, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).
- Svářečské oprávnění autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu.

### **Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky**

Uměleckokovářská nebo zámečnická dílna splňující požadavky bezpečnosti a hygieny práce se základním vybavením:

- kovářská výheň, kovadlina, svěrák, pracovní stůl, soustruh, vrtačka, bruska, ohýbačka,
- zámečnické ruční nářadí,
- vybavení na tepání kovů,
- vybavení na svařování kovů,
- ochranné pomůcky.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží

k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

## **Doba přípravy na zkoušku**

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 90 až 120 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

## **Doba pro vykonání zkoušky**

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) 14 až 21 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Společenstvo uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů-podkovářů Čech, Moravy a Slezska

Sdružení výtvarníků Karlova mostu, o. s.